

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq

-/ MAANI

Ulloq: 13-05-2015

J.nr.: 01.34.05-00002

UPA2015/150 Aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsisip allanngortinneqarnissaanik siunnersuut pillugu tusarniaanermi akissut

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq allakkatigut 10. april 2015-imeersutigut inatsisissatut siunnersuummut pineqartumut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq oqaaseqaateqaqqaa, Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamit akisassanik apeqqutinik erseqqinnerusunik arfineq-pingasunik apeqquteqarluni.

1. pill.: Aningaasarsiaqartitaanermut inatsimmi sulinngiffeqartarnermut malittarisassat pisariillisarneqarnissaannik taamaalilluni sulinngiffeqarallartarnermut najuutinngikkallartarnermullu Inatsisartut suleriaasianni malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissap Inatsisartunut suliakkiutigineqarnissaanut siunnersuummut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq oqaaseqaatissaqarpa?

Takuneqarsinnaavoq Inatsisartunut ilaasortat eqqarsaatigalugit sulinngiffeqartarneq najuutinngikkallartarnerlu pillugit malittarisassat maannamut malittarisassani assigiinngitsuni ikinnerpaamik pingasuni aalajangersarneqarsimasut, tassalu:

- Inatsisartut Suleriaasianni, minnerunngitsumik § 56-imi kiisalu § 58-imi.
- Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni, minnerunngitsumik § 4-mi.
- Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat aningaasarsiaqartinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni, minnerunngitsumik § 2-mi.

Siulittaasoqarfiup inatsisissatut siunnersuutaasigut ataatsimoortutigut ilaasortat Inatsisartunit qaqugukkut sulinngiffeqarsinnaanerat najuutinngikkallarsinnaanerannullu malittarisassat ataatsimut katersorneqarput, Inatsisartut Suleriaasianni ilanngussatut nutaatut (Ilanngussaq 2) ilanngunneqartussami. Taamaalilluni sulinngiffeqarneq eqqarsaatigalugu aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi taamaallaat aalangersagarineqalissapput Inatsisartut Suleriaasiannut ilanngussami malittarisassani nutaani aalajangersakkat malillugit Inatsisartunut ilaasortat sulinngiffeqarnerisa aningaasarsianut malitsigisassaannut tunngasut.

Takuneqarsinnaavortaaq sulinngiffeqartarneq pillugu aalajangersakkat massakkumut atuuttut eqqortumik nassuiarniaraanni piumasaqaataammat aalajangersakkanik qulaani taaneqartunik, inatsisinik allanngortitsisarnerit assigiinngitsut ilanngullugit, sukumiilluinnartumik ilisimasaqarnissaq, taamaattorli oqaatigineqarsinnaanani malittarisassat taakku assigiinngitsut pingasut pitarlugit malittarisassanut nassuiaatini oqaatigineqartut akornanni tamakkiisumik naapertuuttoqartoq.

Taamatuttaa atuarneqarsinnaavoq 2003-miilli aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsisip § 19-ani tunngavissatut aalajangersagaqareersimammat Inatsisartut Siulittaasoqarfiannik periarfissiisumik ilaatigut Inatsisartunut ilaasortat sulinngiffeqartarnerat pillugu ataatsimoortumik malittarisassiorsinnaanissamat. Periarfiissutilli tamatuma atornissaanut Siulittaasoqarfik maannamut periarfissaqarsimanngilaq, taamaalillutillu ilaasortat sulinngiffeqarnissamik

najuutinngikkallarnissamillu qinnuteqaatigisartagaat nalinginnaasumik suliarineqartarsimallutik taakku suliarineqartarnissaannut siulittaasoqarfiup suleriaasia qaqugukkulluunniit atuuttoq naapertorlugu. Taamaalilluni suliaasaqarfimmi pisinnaatitaaffitik periarfissatillu ilisimassallugit ilaasortanut ajornakusoorsimavoq.

Taamaalilluni suliaasaqarfimmi maannamut inatsisitigut inissisimasimaneq pissusissamisoorluinnartutut oqaatigineqarsinnaanngilaq. Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap taamaattumik assut iluarisimaarpaa Inatsisartunut ilaasortat sulinngiffeqartarnerat najuutinngikkallartarnerallu pillugit aalajangersakkat maanna ataatsimut malittarisassani ataatsini, Inatsisartut Suleriaasiannut ilanngussatut ilanngunneqartartussani, katersorneqarlutillu erseqqissarneqarmata. Ataatsimiititaliap pissusissamisoortutut isigaa malittarisassat taakku Siulittaasoqarfimmit pinnani Inatsisartunit namminernit akuersissutigineqartalerpata, tunngaviusumimmi imaattariaqarmat Inatsisartut namminneq taakkuusariaqartut ilaasortamik susinnaanerannut malittarisassanik akuersissuteqartartut.

2. pill.: Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpa § 2, imm. 4, oqaaseqatigiinni kingullermi aalajangersagaq, taanna naapertorlugu aningaasarsiaqarani sulinngiffeqarnermut piumasaqaatigineqar *sinnaalluni* Inatsisartunut ilaasortap nammineq sinniisussamik ataatsimiigiaqquneqarnermut atatillugu aningaasartuutit akilissagai, malittarisassani nutartikkani nutaani aamma ilannguttariaqartoq:

Aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi atuuttumi 2003-meersumi § 2, imm. 2, oqaaseqatigiit kingullit, ima oqaasertaqarput:

"Immikkut ittumik pisuni sinniisussamik aggersaanermut atatillugu aningaasartuutit akilernerqarnissaat sulinngiffeqarallarnermik akuersinissamut tunngavissanngortinneqarsinnaavoq."

Aningaasarsiaqartitsinermulli inatsimmut 2003-meersumut nassuiaatini aalajangersakkamut suut tunngaviunersut sukumiinerusumik nassuiaatigineqanngillat. Taamaasilluni aalajangersakkap siunertaa ersernerlussinnaavoq, naatsorsuutigineqarsinnaallunili pinaveersaartitsinissaq aalajangersakkakut siunertarineqarsimasoq, taamatullu aamma erseqqilluni immikkut aalajangersagaq pineqartoq aatsaat pisuni immikkorluinnaq ittuni, malittarisassanik atorneerluinertut taaneqarsinnaasuni, atorneqartartussaasoq.

Taamatut immikkorluinnaq pisoqarsinnaaneranut assersuutitut eqqarsaatigineqarsinnaavoq ilaasortaq ataatsimiinnermi ulloq kingulleq sulinngiffeqarnissaminik qinnuteqarpat sinniisussap avinngarusimasumi najugallip ataatsimiigiaqquneqarnissaa siunertaralugu, taamaaliornikkut partiip ilaasortap ilaasortaaffigisaata inatsisartut ataatsimiinnerata kinguninngua ataatsimeersuarnissaanut atatillugu ilaasortap angalaneranut ullormusiassaanullu aningaasartuutit sipaarsinnaaniassammagit. Assersuummi tassani aalajangersagaq, anguniakkamik naalackersuinikkut suliaqarnermut tapiissuteqartarnek pillugu Inatsisartut inatsisaannut nr. 16-imut, 3. december 2009-meersumut tunngaviusumut ikorfartuisutut isigineqarsinnaavoq. Taamaalilluni inatsimmi taaneqartumi aalajangersarneqarpoq Namminersorlutik Oqartussat naalackersuinikkut sulineranut naalackersuinikkullu suliniaqatigiiffinnut toqqaannanngitsumik aningaasatigulluunniit tapiissuteqarsinnaanngitsut, tamanna inatsimmi erseqqilluinnartumik tunngavissaqartinnagu.

Assersuutitut allatut eqqarsaatigineqarsinnaavoq Inatsisartunut ilaasortaq ataatsimiinnerup nalaani sulinngiffeqarnissani siunertaralugu piffissami sivikinnerusumi sulinngiffeqarniarluni

qinnuteqarpat. Taamatut pisoqassagaluarpat tamanna innuttaasunut kanngutsaatsuliornertut isigineqarsinnaavoq Nunatta Karsia sinniisussamik ataatsimiigiaqqusinermtut immaqqa annertungaatsiartunik aningaasartuuteqarpat, naak sulinngiffeqarnerup siunertaa Inatsisartut susassarinnikkaluarpat.

Ataatsimiititaliap ilisimasai malillugit Inatsisartut Siulittaasoqarfiata aalajangersagaq taanna maannamut atorsimanngisaannarpa.

Siulittaasoqarfiup inatsisissatut siunnersuutaani siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq § 2, imm. 4, oqaaseqatigiinni kingullerni, ingerlateqqinneqassasoq. § 2, imm. 4-mi aalajangersagaq ima oqaasertaqarpoq:

”Inatsisartunut ilaasortaq pisuni immikkorluinnaq ittuni aningaasarsiaqaataannngitsumik sulinngiffeqarnissamut akuerineqarpat, ilaasortaq aningaasarsiaqartitaassanngilaq aningaasartuutinulluunniit tapiissutininik pisartagaqassanani, taamatullu aamma sulinngiffeqarallarnernerup nalaani soraarnerussutisiassanut ilaasortaajunnaarnersiutinulluunniit katersaqarsinnaanani. Aammattaq sulinngiffeqarallarnissamut akuersissuteqarnissamut sinniisussamik aggersaanermi aningaasartuutinik Inatsisartunut ilaasortap akiliuteqarnissaa piumasaaqatigineqarsinnaavoq.”

Taamaalilluni aalajangersagaq taamaallaat atorneqarsinnaavoq pissutissaqarluni najuussinnaannginneq sulinngiffeqarnerluunniit tamatumunnga sanillunneqarsinnaasoq pineqartillugit, tassa pisuni immikkorluinnaq ittuni aningaasarsiaqaataannngitsumillu sulinngiffeqartoqartillugu. Taamaalilluni erseqqippoq suli pinaveersaartitsiniarluni immikkut aalajangersagaq pineqartoq, taamatullu aamma pisuni immikkorluinnaq ittuni aatsaat atorneqartartussaasoq, tassa isumaqarnarpat malittarisassat atonerlunniarneqartut imaluunniit sinniisussamik ataatsimiigiaqqusineq innuttaasunit isigagulu pissusissamisuumngitsutut tiguneqarsinnaassappat.

Aalajangersagaq maannamut suli atorneqarsimanngimmat soorunami Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamut nalileruminaappoq aalajangersagaq ingerlatiinnarneqartariaqarnersoq.

Aalajangersagaq maannamut suli atorneqarsimanngimmat aalajangersakkallu siunertaa takorluukkeraarnertut pissuseqarmat Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq aalajangersagaq ajornaquteqanngitsumik inatsisissatut siunnersuummit peerneqarsinnaasoq.

3. pill.: Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpa § 2, imm. 3-p danskisuuani oqaatsinik amigaateqarnera iluarsineqartariaqartoq allannguutissatut siunnersuuteqarnikkut?:

Inatsisartut Ataatsimiititaliap maluginiarsimavaa siunnersuutip danskisuuani § 2, imm. 3-p oqaasertalernerneqarnissaanut siunnersuummi oqaatsit ”*i situatione*” (pisuni) siunnersuutip inaarutaasumik aaqqissorneqarnerani katassimannguatsiartut.

Tamanna inatsisiliornermi teknikikkut kukkunerinnaavoq siunnersuutip imarisaanut sunniuteqartussaannngitsoq. Taamaattumik ataatsimiititaliap pissutissaqarsorinngilaa taassuma imaaliallaannaq iluarsineqarnissaa.

4. pill.: Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpa § 2, imm. 4, oqaaseqatigiit siulliit oqaasertalerneqarnerat erseqqissarneqarsinnaasoq?:

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq ima oqaasertaqarpoq:

”Imm. 4. Inatsisartunut ilaasorta q pisuni immikkorluinnaq ittuni aningaasarsiaqaataannngitsumik sulinnigiffeqarnissamut akuerineqarpat, ilaasorta q aningaasarsiaqartitaassanngilaq aningaasartuutinulluunniit tapiissutinik pisartagaqassanani, taamatullu aamma sulinnigiffeqarallernerup nalaani soraarnerussutisiassanut ilaasortaajunnaarneruutinulluunniit katersaqarsinnaanani...”

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq maluginiarsimavaa – aalajangersakkap aamma siusinnerusukkt oqaasertalerneqarsimaneratut - aalajangersakkami § 2, imm. 4-tut siunnersuutigineqartumi atuarneqarsinnaasoq Inatsisartunut ilaasortat piffissami aningaasarsiaqaratik sulinnigiffeqarfigisaminni soraarnerussutisiassanut ilaasortaajunnaarsiuatissanullu katersaqarsinnaanngitsut. Inatsisinut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq pisariaqanngikkaluartoq oqaatigissallugu piffissani sulinnigiffeqarfiusuni soraarnerussutisiassanut katersisoqarsinnaanngitsaq, tassami Inatsisartunut ilaasortanut soraarnerussutisiat 1. januar 2004-miit aningaasarsiat 10 procentiattut tunniunneqartalernikuummata, soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfimmu nakkartinneqanngikkunik qaammammut aningaasarsianut ilanngullugit tunniunneqartartunik. Aningaasarsiaqartitsisoqanngippat soorunami aamma soraarnerussutisiassanut akiliuteqartoqassanngilaq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq oqaatigisariaqarpaa tamanna inatsisilerinermi teknikimut taamaallaat tunngamat siunnersuutip imarisaanut pingaaruteqanngitsaq. Taamaattumik ataatsimiititaliaq ajoriffissaqartinngilaa Inatsisinut Ataatsimiititaliaq pissusissaatut pissusissamisoortutut isigippagu allannguutissatut siunnersuuteqarnikkut aalajangersakkap oqaasertalerneqarnerata allanngortinneqarnissaa.

5. pill.: Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpa § 2, imm. 5-imi aalajangersakkap oqaasertalerneqarnera erseqqissarneqarsinnaasoq?:

Aalajangersagassatut siunnersuutigineqartoq ima oqaasertaqarpoq:

”Imm. 5. Inatsisartunut ilaasorta q Naalakkersuisunut ilaasortatut atuuffeqarniarluni sulinnigiffeqarallarnissamut akuerineqartoq, sulinnigiffeqarallernerup nalaani ilaasortaajunnaarneruutinulluunniit katersaqarsinnaanngilaq.”

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq tulliuuttumi erseqqinnerusumik sukumiinerusumillu allatut oqaasertaliinikkut inatsisitigut pissutsit atuuttut ingerlateqqinniarneqartut allaaserineqartut:

*”Imm. 5. Inatsisartunut ilaasorta q Naalakkersuisunut ilaasortatut atuuffeqarniarluni sulinnigiffeqarallarnissamut akuerineqartoq, sulinnigiffeqarallernerup nalaani **Inatsisartunit** aningaasarsiaqartitaassanngilaq sulinnigiffeqarallernerullu nalaani **Inatsisartunit** ilaasortaajunnaarneruutinulluunniit katersaqarsinnaanani.”*

Takuneqarsinnaasutut aalajangersakkat taakku marluk assigiingissutigineqarpaavaat Inatsisinut Ataatsimiititaliap allatut oqaasertaliinissamik siunnersuutaatigut erseqqissarneqarmat Inatsisartunut ilaasortat Naalakkersuisutut atuuffitsik isumaginiarlugu Inatsisartunit sulingiffeqartut Inatsisartunit aningaasarsiaqartinneqaratillu ilaasortaajunnaarsutissanik katersaqarsinnaangitsut. Tamatuma soorunami allanngortinngilaa Naalakkersuisut *Naalakkersuisunit* aningaasarsiaqartinneqarlutillu naalakkersuisuujunnaarnerisutissanik katersisussaammata.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaasertaliinissamut siunnersuutaatigu aalajangersagaq erseqqissarneqarpoq. Imarisamigut inatsisitigut pissutsinut ullumikkut atuuttunut naapertuulluinnarpoq. Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap pitsaasutut isigissavaa, aalajangersagaq Inatsisinut Ataatsimiititaliamit siunnersuutigineqartutut erseqqissarneqarpat.

6. pill.: Qanigisamik toqusoqartillugu pinartumilluunniit napparsimasoqartillugu ilaasortat akiliunneqarlutik angalasinnaanerat pillugu aalajangersakkat inatsimmi § 2, imm. 4-mit allamut nuunneqarniarput. Ataatsimiititaliaq tamatumunnga oqaaseqaatissaqarpa?

Inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq § 4-mi, imm. 5-itut nutaatut ilanngunneqassasoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap isumaliutigaa pissusissamisuunnginnerunersoq aalajangersagaq § 3a nutaatut imaluunniit pisariaqarpat § 1, imm. 7-itut nutaatut ilanngunneqarpat. Tamanna pissusissamisoorluinnartutut isikkoqarpoq, tassami § 4-mi aalajangersagaq annerusumik ilaasortanut Nuup avataani najugaqartunut tunngammat, tamannalu *pissutissaqalersitsisinnaalluni* malittarisasat paatsoorneqarnerannik isumaqartoqalerluni ilaasortat Nuuk avataani najugallit kisimik qanigisamik toqusoqartillugu pinartumilluunniit napparsimasoqartillugu pissutissaqarlutik najuutinngikkallarsinnaasut akiliunneqarlutilluunniit angalasinnaatitaasut. Nalorngisitsisinnaanerit tamakku pinngitsoorriartariaqarput.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap Inatsisinut Ataatsimiititaliaq isumaqatigaa aalajangersagaq pissusissamisoornerpaassagaluardat § 3a-tut nutaatut imaluunniit tamanna pisariaqarpat § 1-imi imm. 7-itut nutaatut ilanngunneqarpat.

7. pill.: Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpa § 6, imm. 10-11-mi aalajangersakkat oqaasertalerneqarneri erseqqissarneqarsinnaasut?

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq aalajangersakkat taaneqartut inatsisissatut siunnersuutip danskisuuani oqaasertalerneqarnerat eqqarsaatigalugu erseqqinnerusinnaagaluartut.

Tamanna tunngavigalugu Inatsisinut Ataatsimiititaliaq aalajangersakkat allatut oqaasertalerneqarsinnaanerannik marlunnik siunnersuuteqarpoq, oqaasilerineq eqqarsaatigalugu eqqornerusorisaminnik.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap oqaatigisariaqarpaa tamanna inatsisilerinermi teknikimut taamaallaat tunngammat siunnersuutip imarisaanut pingaaruteqanngitsoq. Taamaattumik ataatsimiititaliap ajoriffissaqartinngilaa Inatsisinut Ataatsimiititaliap pissusissaatut pissusissamisoortutut isigippagu allannguutissatut siunnersuuteqarnikkut aalajangersakkap oqaasertalerneqarnerata allanngortinneqarnissaa. Oqaasertalerneqarnera massakkutut allassimanermisut ajoqutaasussaangimmat Ataatsimiititaliaq peqatigitillugu isumaqarpoq

aalajangersakkap allanngortinneqarnera immiini tunngavissaasinnaanngitsoq allannguutissatut siunnersuuteqarnissamut.

8. pill.: Siunnersuutip danskisuuata qulequtaani kukkuneqarpoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap siumorsimavaa siunnersuutip danskisuuata qulequtaani taaguutitoqqat Landstinget aamma Landsstyret kukkusumik atorneqartut. Inatsisinut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq tamanna allannguutissatut siunnersuuteqarnikkut iluarsineqartariaqartoq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap oqaatigisariaqarpaa tamanna inatsisilerinermi teknikimut taamaallaat tunngammat siunnersuutip imarisaanut pingaaruteqanngitsoq. Ataatsimiititaliap isumaqatigaa tamanna allannguutissatut siunnersuuteqarnikkut iluarsineqartariaqartoq.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Lars-Emil Johansen
Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap Siulittaasua